Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 03 november 2026

Portefeuille: Communicatie

Agendapunt: B13

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het invoeren van impactgestuurd werken bij de directie Communicatie en met de koers om communicatiecapaciteit en -budgetten te centraliseren

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1.In te stemmen met de invoering van impactgestuurd werken door de directie Communicatie, waarbij de Impactkaart en de regietafels worden ingezet om, communicatieopgaven te prioriteren en de beschikbare capaciteit gericht in te zetten op basis van maatschappelijke impact, bestuurlijke prioriteiten en de behoeften van Amsterdammers.

2.In te stemmen met de opdracht aan de directie Communicatie om de overgang naar een centraal, budgetgestuurd sturings- en bekostigingsmodel (= noodzakelijke voorwaarde impactgestuurd werken) uit te werken t.b.v. centralisering van de communicatiecapaciteit en de bijbehorende budgetten bij de directie Communicatie.

Kernboodschap

De directie Communicatie gaat impactgestuurd werken. Met de Impactkaart wordt zichtbaar welke onderwerpen het belangrijkst zijn voor Amsterdammers, het bestuur en de organisatie. Zo kan de gemeente beter prioriteren, sneller inspelen op ontwikkelingen en communicatie inzetten waar deze het meeste bijdraagt aan het vertrouwen van Amsterdammers in hun gemeente. Om dat mogelijk te maken steunt het college de koers om de communicatiecapaciteit en -budgetten van de gemeente centraal te organiseren. Daarmee kan de gemeente beter sturen op de inzet van communicatiemedewerkers, efficiënter werken en kosten besparen.

Bestuurlijke achtergrond

De gemeente Amsterdam wil haar communicatie begrijpelijker, toegankelijker en betrouwbaarder maken. De relatie met de Amsterdammer staat daarbij centraal. Dat vraagt om een organisatie die niet alleen informatie geeft, maar ook luistert naar wat er leeft in de stad, daarop reageert en de beschikbare mensen en middelen gericht inzet en kiest.

In het coalitieakkoord 20262030 is expliciet opgenomen dat de gemeente de communicatiecapaciteit vermindert en centraliseert (pagina 40). Ook benadrukt het akkoord het belang van duidelijke en begrijpelijke communicatie, een wendbare organisatie en een effectievere inzet van middelen.

Deze ambities sluiten aan bij Organisatieverandering 2030, waarin het beter aansluiten bij de behoeften van de stad en Amsterdammers een belangrijk uitgangspunt is.

Op 30 juni 2026 heeft het college het voornemen van de directie Communicatie om budget- en impactgestuurd te worden, kort besproken. Het gemeentelijk managementteam (GMT) heeft op 13 november 2025 over dit voornemen gesproken en op 2 juli 2026 ingestemd met de nieuwe werkwijze van de directie Communicatie

Bestuurlijke prioriteit

De voordracht geeft invulling aan het coalitieakkoord 20262030, in het bijzonder de afspraak om communicatiecapaciteit te verminderen en te centraliseren.

Daarnaast draagt het voorstel bij aan de ambities van Organisatieverandering 2030: een kleinere, wendbaardere en effectievere gemeentelijke organisatie, die beter aansluit bij wat Amsterdammers nodig hebben.

Door communicatiecapaciteit centraal te organiseren en de inzet ervan te baseren op maatschappelijke impact en gezamenlijke prioriteiten, ontstaat meer samenhang tussen de ambities van het bestuur, de behoeften van de stad en de uitvoering door de gemeentelijke organisatie.

Wettelijke grondslag

De besluitvorming betreft de interne organisatie en bedrijfsvoering van de gemeente. Artikel 160, eerste lid, onder c, van de Gemeentewet vormt de grondslag voor de bevoegdheid van het college om regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de gemeente, met uitzondering van de organisatie van de griffie.

Voor zover de uitwerking leidt tot wijzigingen in de begroting of de verdeling van door de gemeenteraad geautoriseerde middelen, worden de daarvoor geldende financiële en bestuurlijke procedures gevolgd.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Invoeren van impactgestuurd werken

De directie Communicatie ontwikkelt een nieuwe werkwijze waarin de Impactkaart centraal staat. De Impactkaart brengt de belangrijkste maatschappelijke en bestuurlijke onderwerpen in beeld en ondersteunt de afweging waar communicatie de meeste toegevoegde waarde heeft.

De Impactkaart beoordeelt onderwerpen onder meer op actualiteit en impact op het vertrouwen van Amsterdammers. Daarbij worden drie perspectieven betrokken: de Amsterdammer en de stad, het politiek-bestuurlijke perspectief en het perspectief van de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers.

De ontwikkeling van de Impactkaart is gebaseerd op een combinatie van uitgebreid bronnenonderzoek (datafundament), data-analyse, een pilot binnen het cluster Sociaal en gesprekken met vertegenwoordigers uit de gemeentelijke organisatie. De werkwijze wordt verder verdiept met themakaarten, aandacht voor specifieke doelgroepen (afhankelijkheidsrelatie) en gebiedsgerichte en lokale opgaven.

Met de Impactkaart kan de directie Communicatie beter onderbouwde keuzes maken over de inzet van mensen en middelen. Daarbij geldt het principe van ongelijk investeren: niet iedere opgave krijgt dezelfde inzet, maar de inzet wordt afgestemd op de maatschappelijke impact, de actualiteit en de bestuurlijke- en communicatiebehoefte.

Om de vertaling van prioriteiten naar capaciteit gezamenlijk vorm te geven, worden regietafels ingericht. Aan deze tafels voeren de directie Communicatie en de betrokken gemeentelijke directies structureel het gesprek over opgaven, prioriteiten en de benodigde communicatie-inzet. De regietafels hebben vier functies: focus aanbrengen in de inzet, samenwerking versterken, overzicht creëren over lopende en toekomstige opgaven en transparante afwegingen maken op basis van data

en gezamenlijke prioriteiten. De werkwijze wordt nader uitgewerkt waarbij de verantwoordelijkheden, rollen en taken inzichtelijk worden gemaakt.

Door de Impactkaart en regietafels te combineren, ontstaat een werkwijze waarin de directie Communicatie niet primair reageert op afzonderlijke aanvragen van gemeentelijke opdrachtgevers, maar proactief en in gezamenlijkheid stuurt op de opgaven waar communicatie de meeste impact kan hebben.

Deze beweging ondersteunt ook de gewenste organisatieontwikkeling: minder versnippering, meer collectieve verantwoordelijkheid en een effectievere inzet van schaarse capaciteit.

Ad 2. Budgetgestuurde directie Communicatie

Centralisatie van capaciteit en budgetten is een noodzakelijke voorwaarde om communicatie gerichter in te zetten en beter aan te sluiten bij wat de stad nodig heeft. De huidige organisatie en bekostiging van communicatie zijn versnipperd. De directie Communicatie beschikt over een basisformatie, maar een aanzienlijk deel van de communicatiecapaciteit wordt vanuit afzonderlijke programmas, projecten en directies gefinancierd.

Naast de basisformatie gaat het om ongeveer 250 fte communicatieadvies die via interne doorbelasting worden ingezet. De bijbehorende decentrale personele communicatiebudgetten bedragen circa 32 miljoen. Deze middelen zijn veelal incidenteel beschikbaar, terwijl een belangrijk deel van de communicatieopgaven structureel van aard is.

Deze werkwijze kent verschillende nadelen. De beschikbare communicatiecapaciteit wordt in belangrijke mate bepaald door de financiële mogelijkheden van afzonderlijke opdrachtgevers, in plaats van door een integrale afweging van gemeentebrede prioriteiten. Hierdoor kan capaciteit op de ene plek groeien, terwijl deze elders hard(er) nodig is. Bovendien leidt het systeem van interne doorbelasting tot administratieve lasten, beperkte flexibiliteit en beperkte ruimte om eigen keuzes en afwegingen te maken.

Door communicatiecapaciteit en -budgetten centraal onder te brengen bij de directie Communicatie ontstaat één samenhangend sturingsmodel. Dit maakt het mogelijk om:

- De beschikbare capaciteit gemeentebreed, doeltreffender en doelmatiger te verdelen.
- Communicatie gericht in te zetten op de grootste stedelijke opgaven en behoeften van Amsterdammers.
- Sneller in te spelen op maatschappelijke actualiteit door een flexibele inzet van medewerkers.
- Structurele communicatieopgaven structureel te financieren.
- Interne doorbelastingen en de bijbehorende administratieve lasten terug te dringen.
- De bezuinigings- en fte-reductieopgave op een meer samenhangende manier te realiseren.

De directie Communicatie werkt de overgang van tariefbekostiging naar budgetbekostiging nader uit. Een uitgewerkt voorstel hiervoor wordt via de Kadernota 2027 aan het college ter besluitvorming voorgelegd.

Duurzaamheid

Het besluit heeft geen directe gevolgen voor de gemeentelijke duurzaamheids-doelstellingen. Het betreft een wijziging in de interne organisatie, bekostiging en prioritering van communicatie.

De nieuwe werkwijze kan wel bijdragen aan een gerichtere inzet van communicatie bij stedelijke duurzaamheidsopgaven. Deze worden, net als andere maatschappelijke opgaven, beoordeeld op basis van hun actualiteit, impact en communicatiebehoefte.

Participatie

Het voorstel betreft primair de interne organisatie en werkwijze van de gemeente. Daarom wordt voor de besluitvorming geen afzonderlijk extern participatietraject georganiseerd.

Bij de ontwikkeling van de Impactkaart zijn verschillende gemeentelijke directies, communicatieprofessionals en vertegenwoordigers van stedelijke opgaven betrokken. Via de pilot binnen het cluster Sociaal en de impacttafels is gewerkt aan de toepasbaarheid en verdere ontwikkeling van de methode.

Het perspectief van Amsterdammers vormt een belangrijk uitgangspunt van de Impactkaart. De directie Communicatie benut daarvoor beschikbare onderzoeken, data en signalen uit de stad. In de verdere ontwikkeling wordt specifiek aandacht besteed aan verschillen tussen doelgroepen, de afhankelijkheid van inwoners van gemeentelijke dienstverlening en gebiedsgerichte opgaven.

De betrokkenheid van medewerkers, management en medezeggenschap bij de verdere organisatorische uitwerking wordt volgens de geldende procedures vormgegeven.

De nieuwe werkwijze zal bijdragen aan een gerichtere inzet van participatie bij verschillende stedelijke opgaven.

Financiële onderbouwing

De voorgestelde centralisatie maakt een doeltreffender en doelmatiger inzet van bestaande communicatiemiddelen mogelijk en ondersteunt de reductieopgave. De financiële gevolgen en eventuele begrotingswijzigingen worden nader uitgewerkt en via de daarvoor geldende procedures ter besluitvorming voorgelegd.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

De invoering van centrale sturing en impactgestuurd werken vraagt om zorgvuldige interne communicatie met de gemeentelijke directies, het GMT, leidinggevenden en medewerkers.

Daarbij staat centraal dat de nieuwe werkwijze bedoeld is om communicatie beter te laten aansluiten bij de behoeften van de stad, de samenwerking tussen directies te versterken en de beschikbare capaciteit transparant en doelmatig in te zetten.

Bij de verdere uitwerking wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor opdrachtgevers, medewerkers, de verdeling van verantwoordelijkheden en de betrokkenheid van medezeggenschap.

Buiten de gemeente

De verandering betreft in hoofdzaak de interne organisatie van gemeentelijke communicatie. De beoogde maatschappelijke opbrengst is dat Amsterdammers kunnen rekenen op begrijpelijkere,

toegankelijkere en betrouwbaardere communicatie, gericht op onderwerpen die voor hen het belangrijkst zijn.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-057692	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-057811	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten